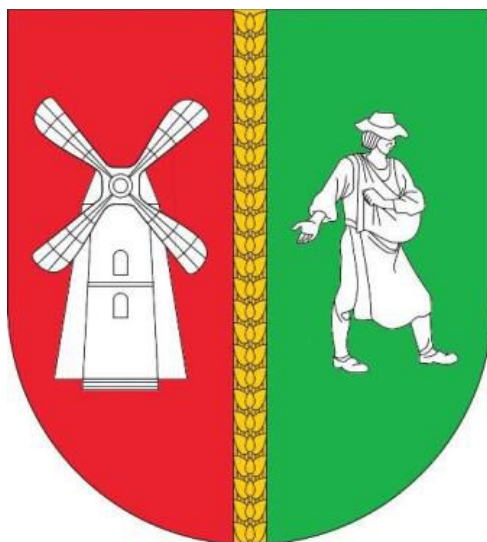

Wójt Gminy Sienko

Załącznik nr 3
do Uchwały Nr .....
Rady Gminy Sienko
z dnia ..... 2016 r.

Studium

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gminy Sienko

tekst Studium - część trzecia

**UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH
ROZWIĄZAŃ
oraz
SYNTEZA PROJEKTU STUDIUM**

S t u d i u m
uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Sicienko

tekst Studium - część trzecia

UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ
oraz
SYNTEZA PROJEKTU STUDIUM

Spis treści

Przesłanki zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sicienko.....	3
Uzasadnienie rozwiązań przyjętych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sicienko.....	3
Synteza projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sicienko.....	6

PRACOWNIA PROJEKTOWA „SIEĆ 1” PAWEŁ ŁUKOWICZ
ul. Gdańska 54/6, 85-021 Bydgoszcz

PRZESŁANKI ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SICIENKO

Rada Gminy Sicienko w dniu 30 grudnia 2013 r. podjęła uchwałę Nr XXXII/268/13 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sicienko. Dotychczas obowiązujące Studium zostało uchwalone uchwałą Nr IX/61/11 Rady Gminy Sicienko z dnia 31 sierpnia 2011 r.

Podstawową przesłanką zmiany dotychczas posiadanego Studium było wprowadzenie ostatecznie zaakceptowanego przebiegu zadania służącego realizacji ponadlokalnych celów publicznych – dwutorowej linii elektroenergetycznej 400kV łączącej główne punkty zasilania Bydgoszcz Zachód i Piła Krzewina.

Przystępując do zmiany Studium przyjęto jednak założenie pełnej aktualizacji dotychczas obowiązującego Studium – w szczególności:

- aktualizacji danych i informacji na temat stanu rozwoju gminy,
- aktualizacji stanu zagospodarowania gminy,
- aktualizacji założeń polityki przestrzennej – polegającej między innymi na odmiennym od dotąd obowiązujących sformułowaniu założeń rozwoju terenów o różnym przeznaczeniu,
- aktualizacji innych (od wspomnianej linii najwyższych napięć) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych, w tym zwłaszcza rezygnacji z wyznaczania korytarza dla przebiegu planowanego gazociągu wysokiego ciśnienia Chełmża – Świecie – Mroca,
- aktualizacji uwarunkowań i kierunków związanych ze zmianami stanu prawnego.

W efekcie, pomimo stosunkowo krótkiego okresu, który upłynął od przyjęcia dotąd obowiązującego Studium, aktualne Studium jest opracowaniem w znacznym stopniu zmienionym.

UZASADNIENIE ROZWIĄZAŃ PRZYJĘTYCH W STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SICIENKO

Wprowadzane zmiany ustaleń Studium miały trojaka genezę:

- pierwszą grupę stanowiły zmiany ustaleń powodowane zmianą założeń niezależnych od kompetencji gminy – dotyczy to wszystkich przedsięwzięć, za które odpowiadają podmioty zewnętrzne, a które są w dokumencie Studium tylko adaptowane w przebiegu i z charakterystyką zgłoszoną do projektu Studium (dotyczy to w największym wymiarze zagadnień infrastruktury technicznej i transportowej o znaczeniu ponadlokalnym); zewnętrzny charakter mają także zmiany wynikające ze zmian stanu prawnego

Uzasadnieniem dla tego typu zmian jest fakt pojawienia się nowych dokumentów źródłowych charakteryzujących ich przebieg i parametry

- drugą grupę stanowiły zmiany ustaleń powodowane zmianą założeń polityki rozwoju gminy formułowanych na poziomie lokalnego samorządu – dotyczy to zagadnień należących do kompetencji gminy (częściowo w odpowiedzi na wnioski składane przez mieszkańców), w największym stopniu w dziedzinie zmian przeznaczenia terenu

Uzasadnieniem dla tego typu zmian są nowe aspiracje władz lokalnych w zakresie kształtowania rozwoju przestrzennego gminy. Zmiany tego typu mają bardzo ograniczony charakter.

- trzecią grupę stanowiły zmiany ustaleń powodowane zmianą obowiązujących przepisów - W trakcie prac nad Studium zmieniły się przepisy dotyczące metody wyznaczania terenów rozwojowych gminy. Zostały one wprowadzone do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez ustawę z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Począwszy od listopada 2015 roku niezbędne jest bardzo ścisłe powiązanie skali wyznaczanych terenów rozwojowych z prognozą rozwoju ludności, prognozą rozwoju gospodarczego oraz z możliwościami finansowania rozwoju infrastruktury niezbędnej dla obsługi terenów rozwojowych. Powyższe zmiany prawa wymuszają planowanie rozwoju w pierwszej kolejności w oparciu o istniejące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w drugiej kolejności zakładają rozwój zabudowy w ramach dogęszczania ścisłej zabudowy centrów miejscowości, a dopiero po wyczerpaniu tych rezerw dla rozwoju zabudowy - dopuszcza się wyznaczanie nowych terenów pod rozwój zabudowy. W przypadku gminy Sienko prognoza demograficzna zakłada bardzo duży wzrost liczby ludności - do roku 2040 o około 1/4. Mimo to, istniejące rezerwy są na tyle duże, że umożliwiają przyjęcie nowych mieszkańców bez wyznaczania nowych terenów rozwojowych. W Studium nie wyznacza się więc nowych terenów rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Specyfika zabudowy podmiejskiej, typowej dla gminy Sienko, powoduje jednak dużą liczbę rozproszonych zabudowy, realizowanej poza ścisłymi centrami miejscowości, często w obszarach gdzie proces budowlany był i jest realizowany na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Dla tych terenów w Studium wskazano konieczność sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - ale nie na cele rozwoju nowej zabudowy, a dla uporządkowania stanu istniejącego, dla zaprowadzenia ładu, wytyczenia sieci dróg, określenia zasad obsługi w infrastrukturę techniczną, czy też wyznaczenia terenów rekreacyjnych, zieleni osiedlowej, itp. Tak więc - pomimo, że dokonywana zmiana Studium nie miała na celu dokonania weryfikacji założeń rozwoju przestrzennego gminy, to wskutek zmian przepisów doprowadziła do znaczącej weryfikacji zasięgu terenów rozwojowych - w kierunku ich znacznego ograniczenia. W zakresie struktury funkcjonalno-przestrzennej dokonano tylko ograniczonych zmian, które są ważne dla sprawności zarządzania gminą, ale nie wiążą się generowaniem oddziaływań środowiskowych. Wprowadzane zmiany miały charakter korekt w stosunku do obowiązujących ustaleń, a nie istotnej zmiany tych ustaleń. W zakresie przeznaczenia terenów dokonano przede wszystkim znacznej redukcji zasięgów terenów rozwojowych - a najważniejszą zmianą, wymuszaną przez nowo wprowadzone przepisy - jest rezygnacja z wskazania nowych terenów rozwojowych pod zabudowę mieszkaniową. Z punktu widzenia oddziaływań na środowisko, wprowadzane zmiany są bardzo korzystne, ponieważ kilkakrotnie zmniejszają powierzchnie terenów wszywanych dotąd docelowo do zmiany przeznaczenia w kierunku rozwoju zagospodarowania. Na mocy nowego studium zakres możliwych zmian w przestrzeni będzie znacznie mniejszy.

Uzasadnieniem dla tego typu zmian są wyłącznie zmiany przepisów. Jest to niezwykle ważne uwarunkowanie dla zmiany Studium - przekładające się na bardzo dużą skalę redukcji pierwotnych założeń rozwojowych gminy.

W zakresie polityki przestrzennej dokonano następujących zmian:

1. Podział gminy na jednostki polityki przestrzennej w praktyce pozostał niezmienny. Podtrzymano dotychczasowe założenia polityki wobec każdej z jednostek. Dokonane bardzo nieznaczne zmiany granic miały charakter wyłącznie techniczny.
2. Najbardziej istotne zmiany dotyczą znacznej redukcji terenów rozwojowych - co miało miejsce w odpowiedzi na nowe wymogi prawne (zmiana ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wymuszająca uzależnienie skali terenów rozwojowych od prognoz rozwoju

- gminy i możliwości finansowych rozwoju niezbędnej infrastruktury.
3. W zakresie przeznaczenia terenów bardzo istotne są następujące ustalenia Studium:
    - nie wyznacza się nowych terenów rozwoju mieszkalnictwa (z towarzyszącymi nieuciążliwymi usługami) poza terenami obowiązujących mpzp i poza terenami zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej (co w praktyce należy rozumieć jako zwartą zabudowę miejscowości),
    - wyznacza się obszary porządkowania istniejącej zabudowy rozproszonej - w rejonach dużego natężenia rozwoju zabudowy realizowanej w drodze decyzji o warunkach zagospodarowania
    - wyznacza się tereny rozwoju funkcji gospodarczych
    - wyznacza się tereny rozwoju funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych
  4. W stosunku do obowiązującego dotąd Studium znacznie bardziej precyzyjnie sformułowano założenia polityki przestrzennej gminy. Zmniejszono pole uznaniowości w wyborze kierunków przeznaczenia terenu na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dotychczasowe bardzo rozległe obszary „rozwoju wielofunkcyjnego”, stwarzały możliwość zachodzenia kolizji – poprzez występowanie w sąsiedztwie zarówno obszarów mieszkalnictwa, jak i funkcji gospodarczych, a ponieważ wybór przeznaczenia miał następować na etapie sporządzania mpzp, stwarzało to potencjalne ryzyko nieokreśloności tego sąsiedztwa. Obecnie tereny te są wskazywane wyłącznie do porządkowania zabudowy i stanu prawnego.
  5. Zrezygnowano z etapowania rozwoju przestrzennego. W dotychczas obowiązującym Studium wyznaczano tereny o następująco zdefiniowanym przeznaczeniu: „pozostałe obszary z predyspozycjami dla rozwoju wielofunkcyjnego (rozwój na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; ustalenie funkcji dominującej na etapie sporządzania mpzp; potrzeba sporządzenia mpzp – mniej pilna)”.

Na etapie prac nad koncepcją rozwoju gminy, po dokonaniu diagnozy stanu i uwarunkowań (wewnętrznych i zewnętrznych) oraz przy uwzględnieniu zamierzeń władz gminy co do dalszego rozwoju, rozważano różne warianty dalszego rozwoju – optymalnego z punktu realizacji zakładanych celów. Wariantowanie jest niezwykle silnie ograniczone koniecznością powiązania skali wyznaczanych terenów rozwojowych z prognozami rozwoju gminy (zwłaszcza demograficzną) i możliwościami finansowymi realizacji zadań własnych.

Przyjęto wariant zachowawczy – powierzchnię terenów rozwojowych w stosunku do dotychczas obowiązującego Studium skorygowano (na rzecz ograniczenia ich zasięgu). Wariant zachowawczy opiera się na założeniu wyznaczenia realnych, a nie przewymiarowanych przestrzeni rozwojowych. Warianty bardziej „agresywne” zakładałyby przekształcenia znacznie większej części gminy i bardziej intensywne zagospodarowanie. Zakłada się, że wyznaczone tereny inwestycyjne w zakresie gospodarki powinny zapewnić możliwości rozwoju przestrzennego gminy przez co najmniej dekadę.

SYNTEZA PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SICIENKO

Studium jest dokumentem planistycznym określającym politykę zagospodarowania przestrzennego gminy sporządzanym dla jej całego obszaru. Pełni ono rolę koordynacyjną w programowaniu rozwoju ustalanego m.in. w Strategii rozwoju, a także przy sporządzaniu wieloletnich planów inwestycyjnych i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przede wszystkim w zakresie realizacji inwestycji publicznych. Jest również dokumentem formalnym przy przygotowaniu aplikacji o przyznanie środków z funduszy europejskich. Studium nie jest jednak przepisem prawa miejscowego, a zatem nie stanowi podstawy do podejmowania decyzji administracyjnych związanych z realizacją inwestycji.

Studium składa się z czterech części:

- uwarunkowań rozwoju i zagospodarowania przestrzennego gminy,
- kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- uzasadnienia rozwiązań przyjętych w Studium oraz syntezy ustaleń Studium,
- rysunku Studium.

W części poświęconej uwarunkowaniom przedstawiono kompleksową charakterystykę stanu istniejącego oraz ocenę dotychczasowego zagospodarowania. Część poświęcona kierunkom zagospodarowania przestrzennego zawiera ustalenia – zarówno o charakterze postulatywnym, jak i ustalenia wiążące z zakresu planowania dalszego rozwoju zagospodarowania gminy.

Przyjmuje się następujące założenia rozwoju gminy (które leżały u podstaw formułowania struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz kierunków zagospodarowania gminy):

- Rozwój społeczno-gospodarczy, funkcjonalny i przestrzenny gminy Sicienko w kolejnych latach będzie następował pod wpływem sąsiedztwa Bydgoszczy i będzie to podstawowa determinanta rozwoju gminy. Wpływ Bydgoszczy będzie miał zarówno pozytywny, jak i negatywny charakter dla rozwoju gminy - wśród aspektów pozytywnych należy zauważyć spodziewany wzrost liczby ludności oraz rosnącą jakość życia mieszkańców, poprawiającą się sytuację gospodarczą (między innymi wskutek lokalizacji inwestycji o charakterze podmiejskim na terenie gminy), natomiast wśród konsekwencji negatywnych należy wymienić przede wszystkim rosnącą presję inwestycyjną, niekorzystne oddziaływania na środowisko, zaburzenia ładu przestrzennego oraz rosnące potrzeby w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej i społecznej (rosnąca skala zapotrzebowania na zadania własne, w tym także w obszarach dotąd nie zainwestowanych).
- Istotnym uwarunkowaniem rozwoju będzie realizacja na terenie gminy dróg ekspresowych - nr 10 (w relacji wschód-zachód) oraz nr 5 (zachodnia obwodnica Bydgoszczy) - droga nr 10 stanie się oś, wzdłuż której wykształci się pasmo przyspieszonego rozwoju.
- Jak dotąd gmina Sicienko była obszarem o znacznie niższej presji inwestycyjnej, niż najszybciej rozwijające się gminy podmiejskie - zakłada się, że w niedalekiej przyszłości zainteresowanie lokowaniem na terenie gminy mieszkalnictwa oraz działalności gospodarczych, będzie wyższe, niż dotąd, ale gmina wciąż nie będzie zaliczać się do obszarów o najwyższej presji.
- Polityka przestrzenna gminy prowadzona będzie w oparciu o strefy predestynowane do rozwoju określonych funkcji.

U podstaw szczegółowych zastosowanych rozwiązań planistycznych (projektowych) leżały następujące założenia:

1. Założenie dostosowania zagospodarowania do prognozowanych zmian liczby ludności i cha-

- rakteru funkcjonalnego gminy.
2. Założenie optymalizacji w zakresie pełnienia zadań własnych gminy - głównie poprzez zasadę koncentracji zagospodarowania.
  3. Założenie umiarkowanej skali planowanych zmian zagospodarowania.
  4. Założenie minimalizacji tworzenia nowego zagospodarowania w obszarach cennych pod względem środowiskowym.

STRUKTURA GMINY I ZAŁOŻENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy określono na podstawie charakteru funkcjonalnego (to znaczy funkcji realizowanych na danym obszarze i ich wzajemnych relacji – zwłaszcza dominującego znaczenia jednej z nich) oraz charakteru zagospodarowania, w poszczególnych częściach gminy. Gmina, mimo iż zajmuje stosunkowo dużą powierzchnię, charakteryzuje się niezbyt dużym zróżnicowaniem przestrzeni (czytelny jest przede wszystkim podział na tereny leśne, rolne-wysoczyznowe i pradolinne) - na jej terenie wyróżniono 6 jednostek struktury przestrzennej (będących jednostkami polityki przestrzennej - jednostkami planistycznymi):

Jednostka A - o charakterze podmiejskim (inwestycyjno-osadniczo-rolniczym) - obejmująca południową część gminy (wzdłuż drogi nr 10) oraz południowo-wschodnią część gminy; jest to teren lokalizacji działalności o charakterze podmiejskim - zabudowy mieszkaniowej, terenów inwestycyjnych na cele produkcji, składów, itp.; zakłada się także utrzymywanie wysokotowarowej, intensywnej produkcji rolnej poza terenami przeznaczonymi na cele inwestycyjne. Jednostka cechować się będzie najsilniejszym wzrostem liczby mieszkańców. Na terenie jednostki przewiduje się realizację dróg ekspresowych nr 5 i nr 10.

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominująca funkcja – mieszkaniowa (o charakterze podmiejskim) oraz gospodarcza (tereny wytwórczości, rzemiosła, magazynów, składów),
- funkcja uzupełniająca - rolnictwo,

Jednostka B (B1 i B2) - o charakterze rolniczo-osadniczym - obejmuje części gminy: centralną (B1) oraz północno-zachodnią (B2), dla których zakłada się utrzymywanie obecnego rolnego charakteru przy podejmowaniu działań na rzecz poprawy jego efektywności; w zakresie osadniczym zakłada się rewaloryzację oraz uzupełnianie istniejącej zabudowy miejscowości, a w znacznie mniejszym zakresie - wyznaczanie nowych terenów mieszkaniowo-usługowych (jako kontynuację istniejącej zabudowy miejscowości)

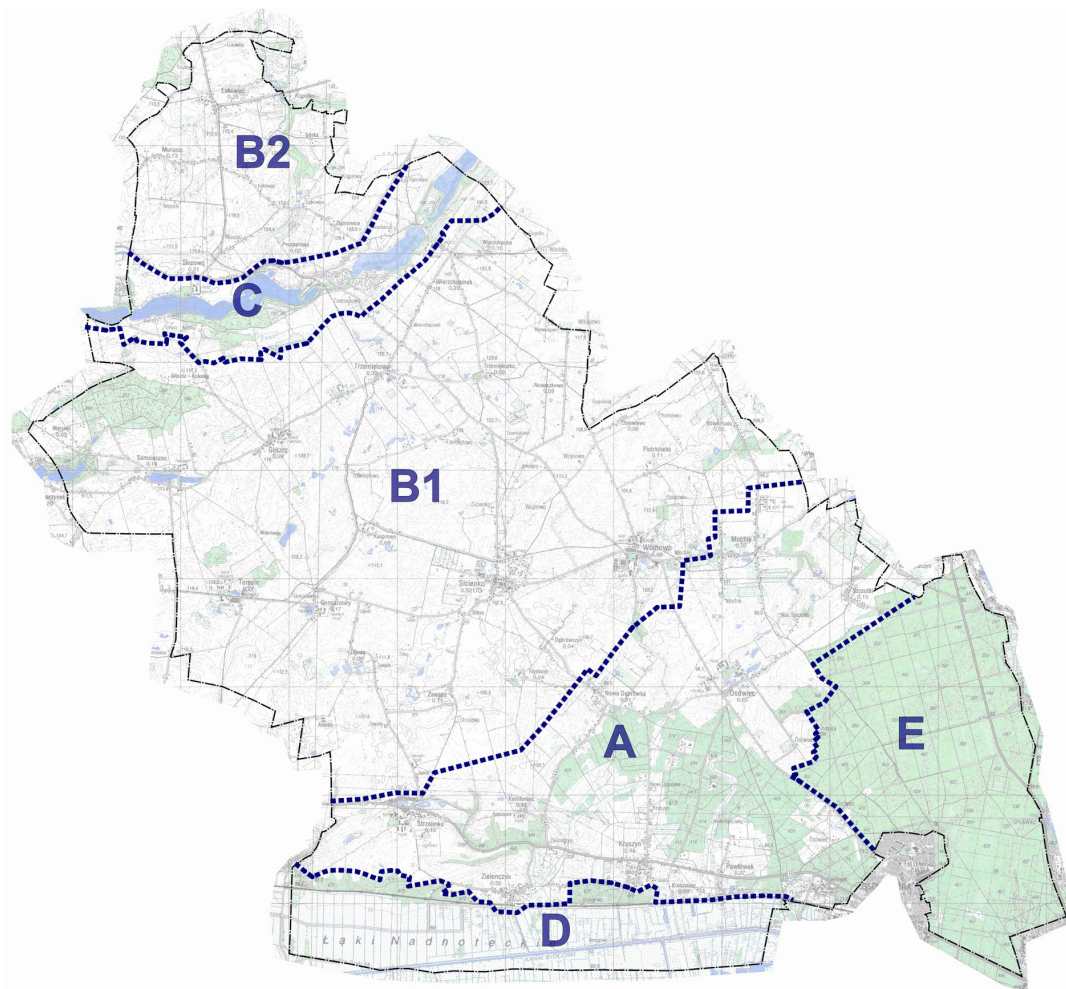
wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominująca funkcja – rolnictwo,
- funkcja uzupełniająca – mieszkaniowa, gospodarcza,

Jednostka C - o charakterze ekologiczno-osadniczym - obejmuje teren w granicach obszaru chronionego krajobrazu (Obszar Chronionego Krajobrazu Rynny Jezior Byszewskich) oraz w jego sąsiedztwie - zakłada się prymat funkcji ochrony przyrody, której podporządkowane zostają funkcje rekreacyjna oraz osadnicza; możliwy jest rozwój budownictwa mieszkaniowego, usług oraz zagospodarowania turystycznego - rozwój zagospodarowania w oparciu o przepisy regulujące funkcjonowanie obszaru chronionego krajobrazu;

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominująca funkcja – ochronna (teren położony w obszarze chronionego krajobrazu),
- funkcja uzupełniająca – rekreacyjno-wypoczynkowa, mieszkaniowa,

Podział gminy na jednostki polityki przestrzennej

Jednostka D - o charakterze ekologicznym - obejmuje teren strefy krawędziowej i zbocza wysoczyzny oraz teren leżący na południe od linii kolejowej nr 18 (Kutno-Piła), a więc Pradolinę Toruńsko-Eberswaldzką. Jest to obszar objęty siecią Natura 2000. Teren wyłącza się z możliwości zagospodarowania o charakterze kubaturowym, dopuszcza się realizację zagospodarowania związanego z utrzymaniem drogi wodnej Noteci i Kanału Bydgoskiego oraz realizację zagospodarowania związanego z realizacją funkcji turystyki wodnej i transportu wodnego.

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominująca funkcja – ochronna (tereny chronione objęte siecią Natura 2000)
- funkcje uzupełniające – rolnicza (ekstensywna) i rekreacyjna

Jednostka E - o charakterze ekologiczno-rekreacyjnym - obejmuje kompleks leśny leżący w południowo-wschodniej części gminy; z wyjątkiem terenu leżącego w rejonie ulicy Kolbego (leżącej w granicach Bydgoszczy) wyłączony z realizacji nowej zabudowy kubaturowej, pełniący funkcje ekologiczne, ochronne (lasy ochronne) i nieuciążliwe dla środowiska funkcje rekreacyjne. Wyłączenie z realizacji zabudowy kubaturowej nie dotyczy terenu leżącego w rejonie (w bezpośrednim sąsiedztwie) ul. Kolbego - w obszarach obowiązywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i obszarach nie

będących gruntami leśnymi.

wskazuje się następujący profil funkcjonalny:

- dominująca funkcja – ochronna (lasy ochronne),
- funkcja uzupełniająca – rekreacyjna

MIESZKAŃCY GMINY

Zakłada się, iż liczba ludności w kolejnych latach będzie wzrastać, ale dynamika wzrostu będzie już nieco niższa niż dotąd. Presja zewnętrzna na osiedlanie się na terenie gminy będzie jednak wciąż wysoka. Zjadą ważne zmiany w strukturze wieku. Przede wszystkim wzrośnie liczba ludności w wieku produkcyjnym, za czym powinny iść działania zmierzające do poprawy stanu przedsiębiorczości i zwiększenia zatrudnienia na terenie gminy. Dzięki imigracji zachowane zostanie duże zapotrzebowanie na usługi oświaty.

Wzrośnie liczba mieszkańców starszych.

GOSPODARKA

W zakresie pełnionych funkcji należy wskazać na działalności rolnicze, opierające się na korzystnych warunkach glebowych i dobrej strukturze agrarnej. Gmina położona jest w części województwa zaliczanej do głównych producentów żywności. Zaznacza się działalność sadownicza i warzywnicza. Wskaźniki produkcji rolnej sytuują gminę wśród obszarów cechujących się dużą efektywnością i towarowością produkcji.

Działalności pozarolnicze związane z przedsiębiorczością osób fizycznych, są dobrze rozwinięte. Gmina prezentuje cechy kształtującej się strefy podmiejskiej i zjawiska te będą się nasilać. Skutkiem tego będzie lokalizowanie na terenie gminy coraz większej liczby działalności skierowanych na rynek miasta, ale wykorzystujących większą dostępność terenu. Zakłada się także, że dzięki dobrej dostępności w sieci dróg międzynarodowych, gmina stanie się miejscem lokowania inwestycji o charakterze prestiżowym (np. sektor nowoczesnych technologii). Należy zakładać, że w przyszłości procesy suburbanizacji będą podstawowym uwarunkowaniem wpływającym na oblicze gminy, ale prawdopodobnie, ze względu na uwarunkowania rozwoju rolnictwa i dużą rozciągłość, gmina Sicenko nigdy w całości nie stanie się typową, intensywnie zagospodarowaną przestrzenią podmiejską.

DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA

Dostępność zewnętrzna realizowana będzie przede wszystkim za pomocą dróg krajowych, w tym planowanych na terenie gminy dróg ekspresowych (S5 i S10). Sieć drogowa - ze względu na pełnienie przez Bydgoszcz roli węzła komunikacyjnego - jest relatywnie dobrze rozwinięta i zapewnia dobry dostęp do większości miejscowości. Ważnym aspektem dostępności jest linia kolejowa - zapewniająca części miejscowości połączenia z Bydgoszczą, Toruniem, Nakłem, Piłą. Miasto Bydgoszcz pozostanie głównym węzłem obsługującym mieszkańców gminy w zakresie komunikacji międzyregionalnej (kolejowej, lotniczej, autobusowej). Dostępność wewnętrzną należy poprawić poprzez modernizację dróg powiatowych i gminnych. Należy rozwijać gminną komunikację publiczną.

Infrastruktura techniczna

Rozwój infrastruktury technicznej jest w Studium postrzegany w trzech aspektach:

- jako narzędzie poprawy jakości życia mieszkańców (a więc kreowania gminy jako przestrzeni przyjaznej dla zamieszkania),
- jako narzędzie poprawy atrakcyjności inwestycyjnej (a więc kreowania gminy jako przestrzeni przyjaznej dla inwestowania)

- jako narzędzie ochrony środowiska przed antropopresją, poprzez ograniczanie emisji, oddziaływanie, itp. (a więc kreowania gminy jako przestrzeni atrakcyjnej przyrodniczo).

Studium zakłada przede wszystkim dwa kierunki rozwoju infrastruktury technicznej:

- „przestrzenny” - czyli jej rozwój we wszystkich miejscowościach, gdzie jest to społecznie i ekonomicznie uzasadnione,
- „jakościowy” - czyli utrzymanie optymalnej sprawności i stanu technicznego sieci i urządzeń - zapewniających pewność funkcjonowania i zachowanie normatywnych parametrów.

Na terenie gminy dopuszcza się zróżnicowane inwestycje energetyczne w sektorze odnawialnych źródeł energii (jednak z wyłączeniem zawodowej energetyki wiatrowej), przy czym wprowadza się ograniczenia przestrzenne mające na celu minimalizowanie oddziaływań na ludność, środowisko przyrodnicze i krajobraz.

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I KULTUROWE

Jednym z nadrzędnych założeń Studium jest zachowanie wysokich walorów środowiska przyrodniczego oraz kulturowego. Ze względu na panujące w gminie uwarunkowania, szczególnego znaczenia nabierają zagadnienia ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochrona krajobrazu w strefie pradoliny i strefie jej zbocza.

W gminie znajdują się znaczne powierzchnie gruntów pochodzenia organicznego. Znaczna część gminy objęta jest ekologicznym systemem obszarów chronionych. Walory przyrodnicze i kulturowe są postrzegane także jako ważne czynniki aktywizacji w kierunku rekreacji i wypoczynku.